

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 18 februari 2020
Betreft Evaluatie Digital Trust Center

Ons kenmerk
DGBI / 20016619

Bijlage(n)
1

Geachte Voorzitter,

In de eerste helft van januari is de externe evaluatie van het programma Digital Trust Center (DTC) afgerond. Deze evaluatie is verricht door onderzoeksbureau Kwink Groep (hierna Kwink) in mijn opdracht. Met deze brief informeer ik u over de resultaten van de evaluatie en het vervolg wat ik ga geven aan de evaluatie. Het evaluatierapport is als bijlage bij deze brief toegevoegd.

Resultaten evaluatie

De evaluatie geeft een positief beeld van de resultaten en doelbereik van de eerste twee jaren van het DTC. Ook zijn de samenwerkingsverbanden van bedrijven op het gebied van cyberweerbaarheid positief over de ondersteuning van het DTC en de kwaliteit en bruikbaarheid van de producten. Tegelijkertijd doet Kwink waardevolle aanbevelingen voor verbeteringen en doorgroei.

Het Digital Trust Center is momenteel vorm gegeven als programma van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Het DTC biedt het niet-vitale bedrijfsleven (doelgroep van 1,8 miljoen bedrijven) informatie en advies over cybersecurity en stimuleert samenwerking tussen bedrijven. Hiervoor wordt een website, social media en een digitaal platform ingezet.

De website heeft eind 2019 57.500 bezoekers gehad (streefgetal was 30.000) waarvan 46.000 unieke bezoekers. Ook heeft ze praktische tools ontwikkeld voor bedrijven, zoals een basisscan veilig digitaal ondernemen die in de maanden november en december ruim 1000 keer is ingevuld. Eind 2019 waren 20 samenwerkingsverbanden van bedrijven aangesloten bij het DTC (conform doelstelling). Deze samenwerkingsverbanden zijn sectoraal of regionaal georganiseerd. In november 2019 is ook het digitale platform van DTC live gegaan.

De evaluatie van Kwink heeft de volgende **conclusies** opgeleverd:

- Het DTC heeft in korte tijd een organisatie opgezet die zich met een klein team richt op de doelgroep van 1,8 miljoen niet-vitale bedrijven in Nederland. Het DTC heeft een bijdrage geleverd aan de cyberweerbaarheid van ondernemend Nederland door informatie en advies te geven en door samenwerkingsverbanden te stimuleren.
- Informatie- en adviesfunctie: de informatie en producten van DTC worden over het algemeen goed ontvangen en voorzien in een

behoefte van bedrijven. De informatie en producten zijn met name geschikt voor het MKB en zzp-ers. Ze sluiten niet goed aan op de informatiebehoefte en vragen van grote/volwassen bedrijven. Ook het platform dat DTC eind 2019 heeft gelanceerd moet zijn toegevoegde waarde nog bewijzen.

- Aanjaagfunctie samenwerkingsverbanden: de ondersteuning van DTC sluit grotendeels aan bij de behoefte van de samenwerkingsverbanden. Het DTC kan nog meer van meerwaarde zijn door meer praktische tools te ontwikkelen.
- Van de negen doelstellingen van het DTC zijn er zeven volledig behaald (waarvan twee met vertraging), één doelstelling deels en van één doelstelling is dit niet vast te stellen omdat deze niet SMART is gemaakt, maar als ambitie is geformuleerd.
- Goede samenwerking met het NCSC is cruciaal voor het slagen van het DTC. Het DTC en het NCSC hebben op verschillende manieren samen gewerkt. De samenwerking kent ook knelpunten waardoor er sprake was van een moeizame start. Een lastige factor in de samenwerking is dat het NCSC geen persoonsgegevens mag delen met het DTC. Beide organisaties zijn wel overtuigd van het belang van een goede samenwerking en er wordt ook gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking.
- Het DTC werkt veel en intensief samen met allerlei stakeholders en heeft daardoor een goed netwerk op het terrein van cyberweerbaarheid. Mede hierdoor is er veel draagvlak en een gevoel van eigenaarschap voor het DTC onder relevante stakeholders. Op sommige punten kan de samenwerking tussen het DTC en andere partijen nog worden geïntensiveerd.

Kwink heeft op basis van deze conclusies de volgende **aanbevelingen** geformuleerd:

- Werk in een volgende fase van het DTC toe naar vergroting van bereik/effect. Door doelgroepen te analyseren en te bezien waar "grote klappers" kunnen worden gemaakt en door meer informatie te verzamelen die zicht geeft op de effecten van de activiteiten van het DTC.
- Creëer de voorwaarden waaronder relevante dreigingsinformatie gedeeld kan worden met grote/volwassen, niet-vitale bedrijven.
- Versterk de samenwerking tussen het DTC en het NCSC door te werken aan een gevoel van gezamenlijkheid en door concrete, meetbare afspraken te maken.
- Monitor het succes van het platform en pas toekomstige beslissingen hierop aan.

Vervolg

Gegeven de uitkomsten van deze evaluatie en het belang van veilig digitaal ondernemen voor ondernemend Nederland, heb ik besloten dat het DTC ook na de programmaperiode 2018-2020 door gaat met haar missie ondernemend Nederland cyberweerbaar te maken. Het DTC wordt na 2020 een vast organisatie-onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Hiervoor is structureel budget beschikbaar. De conclusies uit het evaluatierapport worden herkend en de aanbevelingen van Kwink zullen worden overgenomen.

Vergroting bereik/effect en monitoring platform (aanbevelingen 1 en 4)

Ter vergroting van het bereik/effect wordt in het tweede kwartaal van 2020 door het DTC, in interactie met het netwerk, een strategisch communicatieplan opgesteld om zo te kunnen segmenteren en prioriteren gelet op de grote omvang van de doelgroep. Door uitbreiding van het aantal samenwerkingsverbanden van 20 naar minimaal 30 eind 2020, en door bij externe voorlichting samen op te trekken met organisaties voor het bedrijfsleven zoals VNO-MKB Nederland, CIO Platform, NL Digital, ECP, Kamer van Koophandel en meerdere brancheorganisaties, zal het bereik van het DTC verder vergroot worden. Voor de doorontwikkeling en stimulering van het gebruik van het digitaal platform en de community zal een beroep worden gedaan op ambassadeurs (o.a. actief in de samenwerkingsverbanden). Ook zal de voortgang en de tevredenheid bij de deelnemers gemonitord worden waardoor bijsturing mogelijk wordt.

Samenwerking DTC en NCSC en delen van dreigingsinformatie (aanbevelingen 2 en 3)

De samenwerking tussen het DTC en het NCSC zal worden bestendigd en uitgebreid. Hiertoe worden momenteel samenwerkingsafspraken tussen het DTC en het NCSC opgesteld. Het NCSC en het DTC voeren ook overleg over het mogelijk aanwijzen van het DTC als een organisatie, bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel a, Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen, op grond waarvan het NCSC meer informatie over dreigingen en incidenten met het DTC zou kunnen delen.

Werkplan 2020

In het werkplan van het DTC voor 2020 zullen de aanbevelingen van Kwink worden doorvertaald naar activiteiten en producten. Ook zullen er in het werkplan weer SMART-doelstellingen worden vastgelegd. Het gaat hierbij o.a. om de volgende concrete doelen, te bereiken eind 2020:

- Kwantitatief: de website heeft in totaal minimaal 100.000 bezoekers gehad, het totaal aantal ingevulde basisscans bedraagt minimaal 4000 en het aantal samenwerkingsverbanden is gegroeid tot minimaal 30. Gelet op de vertraging die is ontstaan bij de realisatie van het platform wordt hier het nieuwe streefcijfer 250 deelnemers voor eind 2020.
- Kwalitatief: naast deze kwantitatieve doelen zal het DTC in 2020 netwerkbijeenkomsten organiseren, nieuwe praktische tools voor bedrijven ontwikkelen en aanbieden, bijdragen aan de Roadmap Veilige Hard en software en het MKB-actieplan. Tevens zet het DTC extra in op samenwerking met regionale/lokale partijen en informatiedeling in de keten.

In het najaar van 2020 zal ik u informeren over de voortgang van de implementatie van de aanbevelingen uit de evaluatie en over de voortgang in de realisatie van bovenstaande doelen.

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Hoogachtend,

Ons kenmerk
DGBI / 20016619

mr. drs. M.C.G. Keijzer
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat